

Luchtkwaliteit, Schone Lucht Akkoord &
Houtstook

Ademruimte voor Groningen

Waarom luchtkwaliteit?

- Niet alleen milieu, maar direct gezondheid
- Gezonde mensen merken weinig, kwetsbaren des te meer
- In de stad zijn de effecten extra voelbaar
- Daarom: belangrijk voor **gezondheid** en **leefbaarheid** in Groningen

Lokale Luchtvervuiling in Groningen

- **Van buiten:** landbouw, industrie, rijkswegen (A7, A28) → beperkt directe invloed, wél samenwerken via SLA
- **Lokale bronnen: hier wél verschil maken**
 - Verkeer & mobiliteit → grootste oorzaak gezondheidsverlies
 - Houtstook → kleiner gezondheidsverlies, maar hinderlijk in woonwijken
 - Bouw & logistiek → tijdelijk, soms veel impact voor omwonenden

Gemeente Groningen kan juist op deze bronnen
sturen

Schone Lucht Akkoord (SLA)

- Reden deelname: EU-luchtkwaliteitsnormen 2030 → dichterbij WHO-advieswaarden
- Doel: 50% gezondheidswinst in 2030
- SLA = samenwerking & kennisnetwerk: leren van pilots en andere gemeenten
- Groningen draagt bij én leert:
 - 50 jaar autoluw centrum → 2/3 van mobiliteit per fiets
 - Emissieloos OV, autoluwe binnenstad, zero-emissiezone

Lokale bron 1: Verkeer & mobiliteit

- Grootste lokale vervuilingsbron
- Minder autoverkeer, elektrisch OV & gemeentelijk wagenpark
- Brom- & snorfietsen uit centrum; snelheid verlaagd naar 30 km/u
- Primair voor bereikbaarheid, veiligheid & CO₂ → ook gezondheidswinst
- Zero-emissiezone komt erbij

Zero-emissiezone binnenstad (sinds 1 april 2025)

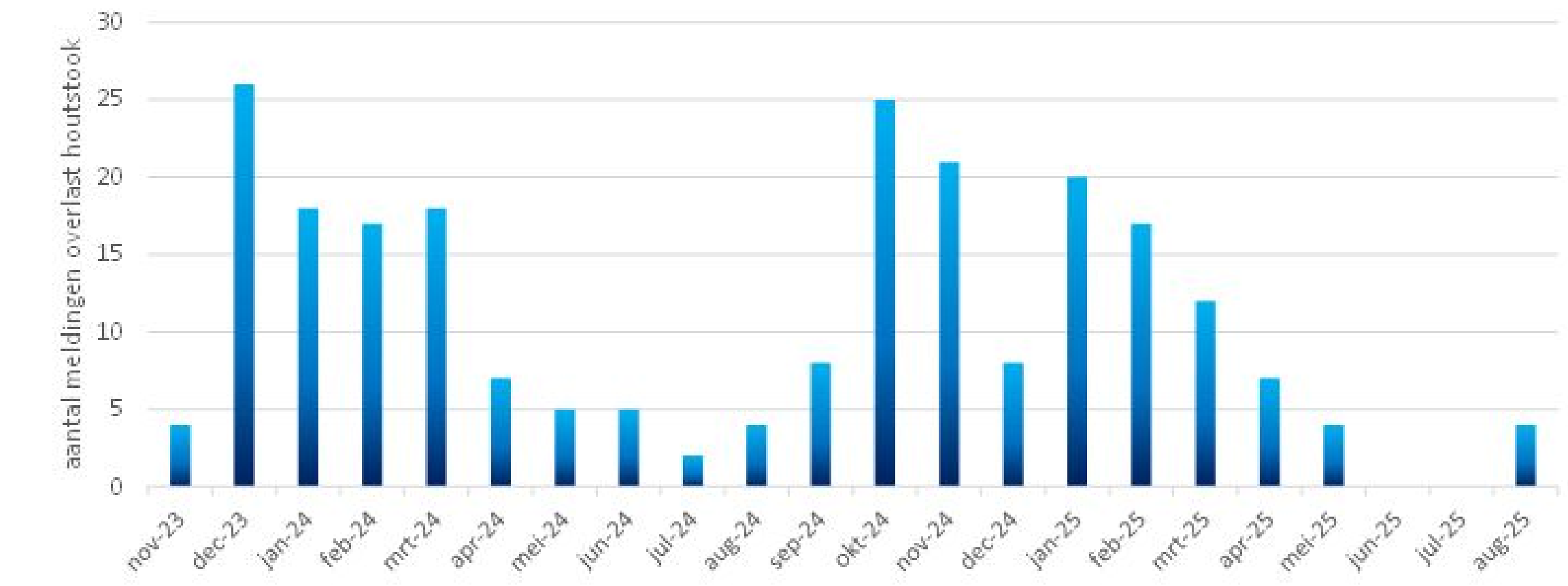
- Alleen uitstootvrije bestel- en vrachtauto's toegang
- Overgangsregeling tot 2027/2030 voor oudere voertuigen
- Uitzonderingen: o.a. verhuishagens, kermiswagens, gehandicaptenvoertuigen
- Dag ontheffing (max. 12x/jaar) & bevoorrading alleen in ochtend
- Groningen is koploper samen met o.a. Amsterdam, Utrecht & Den Haag

Lokale bron 2: Houtstook

- Tweede grote bron na verkeer
- Veel fijnstof in woonwijken → hinder & directe klachten bij kwetsbaren
- Ook binnenshuis schadelijk: stoker ademt zelf fijnstof & gassen in
- Raakt zowel buren als stoker → **gezondheid & leefbaarheid**

Lokale bron 2: Houtstook

Hinderapp Gemeente Groningen - Houtstook

Figuur 1 Aantal meldingen overlast houtstook per maand

232 Meldingen
58 Gebruikers

Raadsbrief en advies over houtstook

- Lokaal verbod zeer complex (rechtszekerheid, handhaafbaarheid, nadeelcompensatie)
- Campagne: 80% negatief over stookverbod
- Focus: bewustwording & communicatie
 - Stookalerts
 - Hinderapp → inzicht in hotspots
- Leren van ervaringen in o.a. Utrecht & Amersfoort

Lokale bron 3: Bouw en logistiek

- Steeds vaker emissie loos bouwmaterieel bij aanbestedingen
- Binnenstad: zero-emissie bevoorrading
- Impact tijdelijk en lokaal, maar belangrijk voor bewoners dichtbij bouwplaatsen

Vergelijking gezondheidsimpact

Verkeer

Grootste gezondheidseffect, vooral bij langdurige blootstelling en dicht bij drukke wegen.

→ Risico op hart- en vaatziekten, astma bij kinderen

Houtstook

Minder omvang, maar meest hinderlijk in woonwijken.

→ directe klachten bij kwetsbaren en ongezond binnenklimaat voor stoker zelf

Bouw & logistiek

Tijdelijke pieken

→ lokaal veel impact bij directe nabijheid van bouwplaatsen

Prioriteit: verminderen van houtrook belangrijk na maatregelen bij verkeer

Samengevat

Luchtkwaliteit = gezondheid

Via het Schone Lucht Akkoord versterken we grip op achtergrondvervuiling, en lokaal sturen we op verkeer, houtstook en bouw. Groningen laat zien wat werkt en kan zo andere gemeenten inspireren.

Vragen?